

7/48003

62.3

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 5637
Konu : İstanbul Milletvekili
Dr. M. Sezgin TANRIKULU'nun
Yazılı Soru Önergesi

12/11/2014
Kasım 2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22/07/2014 tarihli ve 43452547-120.00-188824 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Dr. M. Sezgin TANRIKULU'nun; Akkuyu Nükleer Enerji Santraliyle ilgili ÇED Raporu hakkında, Bakanlığımıza yöneltmiş olduğu 7/48003 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

İdris GÜLLÜCE
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 6 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN DR. M. SEZGİN TANRIKULU'NUN
TBMM 7/48003 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

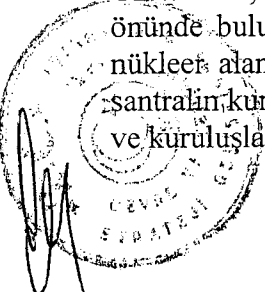
SORULAR:

- 1) Başbakanlık BEDK kararına karşın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Akkuyu Nükleer Santral inşası ile ilgili ÇED Raporunu neden yayımlamamaktadır?
- 2) ÇED Raporunun gönderilmesini isteyen gazetecilere raporun gönderilmediği iddiası doğru mudur? İddia doğru ise raporun gönderilmemesinin sebebi nedir?
- 3) Nükleer Santralde radyasyondan korunma ve nükleer güvenlik nasıl sağlanacaktır?
- 4) Nükleer Santral için bir acil durum planı var mıdır? Varsa acil durum planı nedir?
- 5) Radyolojik izleme planı var mıdır? Radyasyon ölçümü nasıl yapılacaktır?
- 6) Tesisin radyoaktif yakıt yönetimi nasıl olacaktır?
- 7) Atıklar nasıl ve nereye taşınacaktır, nasıl depolanacaktır ve nasıl bertaraf edilecektir?
- 8) Bölge halkı radyasyona ne şekilde maruz kalacaktır?
- 9) Bu tesiste kaza olmaması için ne gibi önlemler alınacaktır?
- 10) Akkuyu'daki "en büyük" kazada ortaya çıkan senaryo nedir?
- 11) En büyük kaza senaryosuna göre nükleer sızıntı durumunda ilk beş saat içinde yüz bin insanın hayatını kaybedeceği ve beş milyon insanın radyasyon sebebiyle 30 yıl süresince başta tiroit, kemik, lösemi, akciğer kanseri olmak üzere radyasyon kaynaklı ölümcül hastalıklara maruz kalacağı, ülke ormanlarının yüzde kırkının yüz yıl süresince geri dönüştürülemez şekilde yok olacağı iddiası doğru mudur?
- 12) Raporun bu nedenle kamuoyundan saklandığı iddiası doğru mudur?

CEVAPLAR:

1- Bilindiği üzere, Akkuyu NGS projesi hakkında 01 Ekim 2013 tarihinde yapılan Birinci İnceleme Değerlendirme Komisyonu Toplantısında, komisyon üyesi olan kurum kuruluşların vermiş oldukları görüşler doğrultusunda ilave çalışmalar yapılması gerektiği tespit edildiğinden, ÇED süreci revize edilmiştir. İlgili kurumlarla yürütülen revizyon çalışmaları neticesinde hazırlanan ÇED Raporu 31 Mart 2014 tarihinde yeniden Bakanlığımıza sunulmuştur.

Ülkemizde; ilk kez bir nükleer santral kurulacak olması nedeniyle, konunun hassasiyeti de göz önünde bulundurularak, projeyi her yönüyle detaylı olarak değerlendirebilmek üzere Türkiye'de nükleer alanda araştırmalarda bulunan, bu konuda mevzuata sahip ve diğer taraftan ilk nükleer santralin kurulması düşünülen saha hakkında (Akkuyu-Büyükeceli) çalışmaları bulunan tüm kurum ve kuruluşların Komisyona dahil edilmesine özen gösterilmiştir.

Bu kapsamda, İnceleme Değerlendirme Komisyonunda 58 farklı kurum ve kuruluş (bunların arasında Üniversiteler, TAEK, Enerji Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve ilgili yerel yönetimler) bulunduğundan, söz konusu kurumların rapor ile ilgili talep etmiş oldukları ilave çalışmaların yerine getirilip getirilmediğinin kontrolü de oldukça zaman almıştır. Söz konusu çalışmalar tamamlanmadan 31 Mart 2014 tarihinde Bakanlığımıza sunulan ÇED Raporu halkın görüşüne açılmamıştır.

Gerek ilgili kurumlar nezdinde gerekse Bakanlığımıza bağlı diğer birimler koordinasyonunda söz konusu revizyon ve redaksiyon çalışmalarının tamamlanmasını müteakip, Akkuyu NGS projesi ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin yeniden başladığı ve ilk İDK toplantısında istenilen düzeltmelerin yapıldığı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporunun halkın görüşüne açıldığı, 30 Haziran 2014 tarihi itibarı ile gerek Bakanlığımız, gerekse Mersin Valiliği tarafından anons, askıda ilan, internet gibi uygun araçlarla halka duyurulmuş olup, proje ile ilgili ikinci İDK toplantısı da 24 Temmuz 2014 tarihinde, Mersin halkını temsilen gelen platform üyeleri ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinin de katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2- Birinci İDK toplantısından sonra tespit edilen eksikliklerin ve ilave çalışmaların yerine getirilip getirilmediğine yönelik uygunluk kontrolü tamamlanmadan 31 Mart 2014 tarihinde Bakanlığımıza sunulan ÇED Raporunun halkın görüşüne, erişimine açılması veyahut resmi olmayan araçlarla kamuoyunun bilgisine sunulması Bakanlığımızca uygun görülmemiştir. Söz konusu çalışmaların tamamlanmasını müteakip, 30 Haziran 2014 tarihi itibarıyla isteyen herkesin ÇED Raporuna ulaşılabilirliği sağlanmıştır.

3- Akkuyu Nükleer Güç Santralının işletilmesi sırasında, nükleer santralin taşarıma uygun olarak çalıştığına tespit ve teyit edilmesi için hem tesis içerisinde hem de tesis çevresinde sürekli uygulanan radyasyon izleme programı çerçevesinde radyasyon seviyesi ölçümü yapılacaktır. Nükleer santralin normal işletme koşullarından sapması gibi bir durumun tespit edilmesi halinde önceden belirlenen program çerçevesinde gerekli müdahaleler yapılacaktır. Santralden kaynaklanacak doğrudan radyasyon ise tesisin beton ve metal yapılarında ve diğer uygun zırh malzemeleri tarafından tutularak, bunların çevreyle teması engellenmiş olacaktır. Aynı zamanda santralin çevresinde oluşturulan kontrollü ve halkın erişimine yasak olan alan sayesinde de halkın radyasyondan korunması sağlanmış olacaktır.

Akkuyu NGS'de güvenlik bariyerlerinin kontrolü için otomatik radyasyon izleme sistemi kullanılacaktır. Bu sistem, radyasyon açısından önemli bulunan ünitelerin etrafındaki radyasyon dozunu, gerçek zamanlı çalışan sensörler vasıtasıyla ölçecektir. Radyasyondan korunma ve nükleer güvenlik açısından Akkuyu NGS'de öngörülen Teknik ve Organizasyonel Tedbirler genel hatlarıyla aşağıda sıralanmaktadır.

- Seviye 1- Normal işletme şartlarının oluşturulması ve normal çalışma hatalarının önlenmesi için gerekli şartların oluşturulması,
- Seviye 2- Projede öngörülen olası arıza ve kazaların normal işletme sistemleri tarafından önlenmesi,
- Seviye 3- Projede öngörülmeleyen arıza ve kazaların güvenlik sistemleri tarafından önlenmesi,
- Seviye 4- Projede öngörülmeleyen arıza ve kazaların yönetimi,
- Seviye 5- Arıza ve kaza önleyici planlama

Ayrıca, Akkuyu NGS Projesi'nde yedekli güvenlik sistemleri de mevcuttur. Diğer taraftan santralin işletilmesinden sorumlu kuruluş, Uluslararası Temel Güvenlik Standartlarına uygun olarak radyasyondan korunma programının oluşturulmasını ve uygulanmasını sağlayacaktır. Sonuç olarak, radyolojik tehlikelerin ve gerekli koruyucu tedbirlerin farkında olmaları için tüm saha personelinin eğitiminde özel bir önem verilecektir.

4- Çevresel Etki Değerlendirme Raporu çerçevesinde, projede öngörülemez azami büyüklükteki kaza, kazaya hazırlık ve nükleer güç santralinde olağanüstü radyasyon durumları meydana gelmesi durumunda personeli ve halkı korumak için geliştirilmesi gereken acil durum hareket planı ile ilgili bilgiler sunulmuştur (ÇED Raporu bölüm VIII). Akkuyu NGS için hazırlanan tesis içi ve dışı acil durum müdahale hazırlık planları ve iletişim organizasyonu, ilgili Türk ve Rus mevzuatına göre hazırlanmış olup, bu planlar Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın standartlarına uygundur.

Tesis içi acil durum eylem planı işletmeci tarafından; tesis dışı acil eylem planları ise kamu kurum ve kuruluşları tarafından mevzuata uygun olarak hazırlanacaktır.

Ulusal Radyolojik Acil Durum Planına (URAP) ve Fukuşima sonrası hazırlanan ve taslak halinde bulunan UAEA gerekliliklerine göre Acil Durum Planlama Bölgesi mesafeleri aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

- İhtiyati Eylem Bölgesi: 5 km
 - Acil Koruyucu Eylem Planlama Bölgesi: 20 km
 - Genişletilmiş Planlama Bölgesi: 50 veya 100 km
 - Yerel Gıda Kısıtlama Planlaması Mesafesi: 100 veya 300 km
- Yasal mevzuata göre acil durumlarda koordinasyondan sorumlu olan kuruluş AFAD'tır.

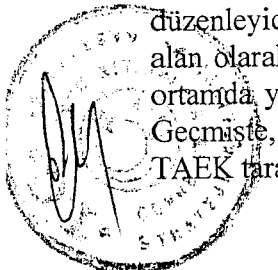
Nükleer ve radyolojik acil durumlarda TAEK bu birim içinde liderliği yapar ve tüm koruma tedbirlerinin alınması konusunda tavsiyelerde bulunur.

- Taslak halinde bulunan Ulusal Radyolojik Acil Durum Planında (URAP) olası bir acil durumda olaya nasıl müdahale edilmesi gerektiğini ve alınacak tedbirleri içermektedir. Bu tedbirler ve uygulama planı içinde hangi kurumların yer alacağı, kurumların görev ve sorumlulukları, acil durum bölgesinde hangi mesafelerde tedbirler alınacağı belirlenmiştir.

- Ulusal Radyolojik Acil Durum Planı santral çevresinde belirlenen ve santrale olan mesafeye göre değişen Acil Durum Planlama Bölgeleri ile bilgilerin yanı sıra alınacak tedbirlerin ve yapılacak eylemlerin hangi sürede yapılması gerektiği yine plan içinde detaylı olarak anlatılmıştır. NGS etrafındaki alanı kapsayan ve 5,4 km yarıçapında olan UPZ (Acil Koruyucu Eylem Planlama Bölgesi -Urgent Protective Action Planning Zone - UPZ), NGS'de kaza durumunda halkın korunmasını amaçlayan saha dışı acil durum planlarının hazırlanmasını gerektiren mevcut Büyükeceli, Koçaşlı, Yanışlı yerleşim yerlerini ve NGS personeli (çalışanlar) ile ailelerinin kalacağı Yaşam Merkezi'ni içermektedir. İki il (Mersin ve Karaman), NGS etrafında 80 km yarıçapında yerel gıda maddesi kısıtlama mesafesi kısmen dahil edilmiştir. Buna göre Mersin ve Karaman illerindeki yerel halkın korunmasıyla ilgili saha dışı afet ve acil durum önleme ve müdahale il planları, İl Afet ve Acil Durum Müdürlükleri, mahalli idareler ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği ve koordinasyon içinde hazırlanacak ve uygulanacaktır.

Ayrıca, 5312 sayılı "Deniz Çevresinin Petrol ve Diğer Zararlı Maddelerle Kirlenmesinde Acil Durumlarda Müdahale ve Zararların Tazmini Esaslarına Dair Kanun ve Uygulama Yönetmeliği" kapsamında gerçekleşebilecek kazalara hazırlıklı olma çalışmaları çerçevesinde "Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planı" hazırlanarak deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik tedbirler alınacaktır.

5- NGS Projeleri için tasarım aşamasında radyolojik izleme alanı belirlenir; belirlenen alan düzenleyici kuruluşun onayına sunulur. Bu alan genellikle 15 ila 25 km yarıçaplı bir dairesel bir alan olarak belirlenir. Radyasyon izleme programı, doğal radyasyon arka plan ölçümleri ve yerel ortamda yıllık değişkenliği incelemek amacıyla yürütülür ve santral sökülene kadar devam eder. Geçmişte, karada yürütülen radyolojik çevresel izleme çalışmaları Akkuyu NGS Sahası etrafında TAEK tarafından 16 km yarıçap içinde yapılmıştır.

Hava, su, yeraltı suyu, toprak, bitki, gıda ürünleri, tarımsal ürünler örnekleme, kimyasal ve radyolojik analizi Akkuyu Proje Şirketi adına yüklenici firma ENVY Enerji ve Çevre Yatırımları A.Ş. (ENVY) tarafından sürekli olarak yapılmaktadır. Örneklerin çoğu için analiz sıklığı mevsimseldir. İzleme yarıçapı denizde 22 km ve karada 10 km arasında değişmektedir. Akkuyu NGS radyolojik izleme alanının nihai boyutu, çevresel izleme programının kapsamı ve takvimi, Akkuyu NGS inşaat, işletme ve söküm sırasında APŞ'nin radyasyon izleme için hak ve görevlerinin olduğu yerlerde APŞ tarafından belirlenip İnşaat Lisansı başvurusu aşamasında yerel yönetimlerin görüşleri alındıktan sonra TAEK'in onayına sunulacaktır.

6- Mevcut yasalarımız çerçevesinde, 5710 Sayılı Kanun [2] ve HAA kapsamında radyoaktif atık hesabı ve işletmeden çıkarma hesaplarına ilişkin ana ilkeler belirtilmektedir. Bunlar kısaltılmış hali ile sırasıyla URAH-Ulusal Radyoaktif Atık Hesabı ve İÇH- İşletmeden Çıkartma Hesabı olarak geçmektedir. Her iki hesabın da açılması, yönetilmesi ve nemalandırılması 5710 sayılı Kanun uyarınca ETKB ve Hazine Müsteşarlığı tarafından birlikte gerçekleştirilecektir. Hesap işlemleri vergiden muaf olacaktır. 5710 Sayılı Kanun'a göre ayrıca, bu hesapların oluşturulmasına, nemalandırılmasına ve idaresine ilişkin usul ve esaslar ETKB ve Hazine Müsteşarlığı tarafından birlikte hazırlanacaktır. URAH ve İÇH adına toplanan gelirler yalnızca bu amaçlar için kullanılabilir. URAH ve İÇH hesaplarına yapılan ödemeler kanunda her bir hesap için 0,15 ABD senti/kWs olarak belirlenmiştir. HAA Madde 10'da Proje Şirketi'nin ESA çerçevesinde TETAŞ tarafından alınan elektrik için kullanılmış yakıt ve radyoaktif yakıt yönetimi hesabına 0.15 ABD senti/kWs ve işletmeden çıkarma hesabı için 0.15 ABD senti/kWs tutarında ayrı bir ödeme yapacağı, ESA dışında satılan elektrik için ise Proje Şirketi'nin yürürlükteki Kanunlarımız ve bununladüzenlemeleri uyarınca gerekli ödemeleri ilgili hesaplara yapacağı hüküm altına alınmıştır.

Proje Şirketi; Hükümetler Arası Anlaşma (HAA) ile mevcut ve sonradan uygulamaya konulacak Türk kanun ve düzenlemelerinin hükümleri uyarınca, Akkuyu NGS'nin işletmesi sırasında Radyoaktif Atık Yönetimi ve Kullanılmış Yakıt Yönetimi'nin getirdiği sorumluluklara uyacaktır. HAA Madde 12'de Proje Şirketi'nin NGS'nin sökümü ve atık yönetiminden sorumlu olacağı ifade edilmektedir. '5710 Sayılı Kanun'a göre Proje Şirketi, TAEK'in yayınlacağı ölçütler çerçevesinde yakıt temininden ve işletme döneminin sonunda NGS'nin işletmeden çıkarılması ve sökümünden sorumludur. İşletmeden çıkarma hesabına ilişkin Türk Mevzuatı'nda gerekli düzenlemelerin yapılarak anılan hesabın kurulması ve yönetimine ilişkin ana ilkelerin belirlenmesi ve daha ayrıntılı olarak yer alması beklenmektedir. Saha dışı Kullanılmış Yakıt Yönetimi ve Radyoaktif Atık Yönetimi (depolama ve bertaraf gibi), Radyoaktif Atık Yönetimi Yönetmeliğine, mevcut diğer mevzuatlara ve ilgili faaliyetlerin yürütüleceği zaman yürürlükte olacak ulusal Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından "Ulusal Radyoaktif Atıklar ile Kullanılmış Yakıtların Yönetimi ve Nükleer Santralin İşletmeden Çıkarılmasına İlişkin Belirlenen Temel Hususlar" Proje Şirketine iletilmiştir. Bu temel hususlar, ÇED Raporu'na Ek III-3 olarak eklenmiştir. Proje Şirketi her aşamada Hükümetlerarası Anlaşma, ilgili mevzuat ve Ek III-3'te yer alan temel hususlara uyumlu olarak faaliyetini sürdüreceğini taahhüt etmektedir.

7- Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nde kullanılmış nükleer yakıt ve radyoaktif atıklar, uluslararası sözleşmeler ve ilgili kanunlara uygun olarak güvenli bir şekilde taşınacaktır. Taze ve kullanılmış yakıtlar ile radyoaktif atıklar, her türlü güvenlik ve emniyet tedbiri alınarak, mekanik darbelere karşı dayanıklı ve güvenlik testleri yapılmış özel taşıma kapları (konteynırlar) ile uygun araçlarda taşınacaktır. Söz konusu konteynırlar, acil durumda radyoaktif maddelerin çevreye salınımını engelleyecek şekilde imal edilmiştir. Taşıma konteynerleri, özel testlere tabi tutulup üretim standartları ise UAEA tarafından belirlenmektedir. Bu anlamda, güvenlik kontrolüne ilişkin prosedürler tüm dünyada aynı şekilde gerçekleştirilmektedir. Taşıma işlemi hem ulusal mevzuatımız hem de Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın (IAEA) ilgili güvenlik ve emniyet standartlarına uygun olarak yapılacaktır. Taşımayı gerçekleştirecek uzman kurum veya kuruluşlar ile firmalar, öncelikle TAEK'ten taşıma lisansını, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında da gerekli izinleri alacaklardır.

Taşımaya ilişkin acil durum planlarını hazır bulunduracaklar ve radyoaktif maddelerin güvenli ve emniyetli taşınması konusunda eğitilmiş personel çalıştıracaklardır. Taşıma işlemini yapacak gemiler ise bu iş için uluslararası standartlara uygun olarak tasarlanmış olacaktır. Radyoaktif atıklar, arıtma ve depolama binasının içerisinde, özel olarak donatılmış yüzey tipi betonarme depolama alanında (SRAW depolama bölümü) depolanacaktır. Projede, santralin işletme ömrü boyunca, Akkuyu NGS Sahası'ndaki özel bina içerisinde radyoaktif atıkların geçici olarak depolanması olanağı öngörülmüştür.

Akkuyu NGS'de yapılacak olan Radyoaktif Atık Geçici Depolama Tesisi'nin bir benzeri ÇED Raporu Bölüm V.2.8-2.10 - Sayfa 20 Şekil V.2.8-1'de gösterilmiştir. Bu yapının duvar, zemin ve tavanları radyasyondan korunmak için gerekli zırhlamayı sağlayacak şekilde yeterli kalınlıkta uygun malzemeler ile kaplanacaktır. Depolama alanında herhangi bir beklenmedik sızıntı oluşması durumunda gerekli saptamanın yapılması için izleme sistemleri kurulacaktır.

8) Radyasyona maruz kalma yolu; bir radyonüklit ve/veya radyasyon kaynağından çevredeki ortam vasıtasıyla hedef kişiye veya halka yayılma rotalarını tanımlar. İki kategori temel maruz kalma yolu vardır: harici maruz kalma (maruz kalma kaynağı vücudun dışında kalır) ve dahili maruz kalma (maruz kalma kaynağı vücudun içindedir). Radyasyonun veya radyonüklitlerin insanlara ulaşabildiği ve ışınlamaya neden olabildiği maruz kalma yolu, örneğin havayla gelen radyonüklitlerden kaynaklanan dış ışınlanma örneğinde olduğu üzere, oldukça basit olabileceği gibi, çökelmiş radyonüklitlerle kirlenmiş otları yiyen ineklerden elde edilen sütün içilmesi yoluyla karşılaşılan iç ışınlanma örneğinde olduğu gibi, daha karmaşık bir şekilde de olabilir. Akkuyu NGS'nin normal işletimi esnasında, tıpkı diğer tesislerde olduğu gibi, çevreye kontrollü ve belirli bir radyonüklit salımı gerçekleşecektir. Bu durum, nükleer endüstride meşru sayılan bir uygulamadır. Gaz ve aerosol formundaki radyonüklitlerin kontrollü salımı havalandırma bacasıyla yapılmakta ve kontrollü sıvı deşarjları ise denize uzanan deşarj boru hatlarıyla yapılmaktadır. Bu iki atık kaynağı aynı zamanda Akkuyu NGS civarında yaşayan yerel halkın maruz kalma araçlarını da oluşturmaktadır. Tesis içindeki radyoaktif kaynaklardan (yakıt yüklü reaktör, birincil döngü ekipmanı, radyoaktif atık, radyoaktif sular) gelen harici radyasyon, tasarım ve biyolojik zırhlama yoluyla bertaraf edilmektedir.

Bölgedeki halkın ve çevrenin korunmasını sağlamak amacıyla-hem deşarj kaynağında hem de civar çevrede - deşarjların kontrol edilmesi bakımından düzenli izleme yapılması sağlanacaktır.

Bu iki kaynağın, halkı aşağıdaki yollardan etkilemesi söz konusudur:

- Atmosfere yayılan gaz salımlarından ileri gelen dış ışınlanma;
- (Aerosollerin atmosferden çökmesi sonrasında) topraktan ileri gelen dış ışınlanma-yeryüzünden yayılan radyasyon-;
- Radyonüklitlerin solunumu yoluyla iç ışınlanma;
- Yerel besin maddelerinin tüketimi sonucu iç ışınlanma.

Radyonüklitlerin bileşimine ve salım aralığına bağlı olarak, halk dozuna en büyük katkı gaz ve aerosol salımları kaynaklı dış ışınlanma ve besin zincirlerinden kaynaklanan iç ışınlanmalardan olmaktadır.

Kritik grup NGS'nin normal işletimi esnasındaki salımlarından en yüksek dozu alan yaş grubundan seçilir. 1-2 yaşlarındaki çocukların kritik grup olarak seçilmesinin nedeni solunum ve sindirim yolu ile alınan doz dönüşüm katsayısının diğer yaş gruplarına göre daha büyük olmasıdır. Etkin doz, vücuda alınan aktivitenin doz katsayısı ile çarpımından elde edildiğinden ve diğer parametrelerin her yaş grubu için aynı olmasından dolayı en yüksek etkin doz değeri 1-2 yaş grubunda görülecektir. Ayrıca bahsedilmesinin nedeni işletme sırasında (ve Düşünülebilen En Büyük Kazada) salım konsantrasyonunun en yüksek değere sahip olmasıdır ve tiroid bezindeki birikimin nüfusun her yaş grubu için hızlı bir şekilde gerçekleşmesidir. Ayrıca, doz katsayısının 1-2 yaşındaki çocuklar için en büyüktür. Diğer parametrelerin aynı olması sağlandığında, gaz ve aerosol salımları kaynaklı radyonüklitlerin en yüksek etkin doz değeri 1-2 yaş arasındaki çocuklarda olacaktır.

9- 5312 sayılı Kanun kapsamında hazırlanacak olan "Risk Değerlendirmesi ve Acil Müdahale Planı" ile olası kazaların önlenmesine yönelik olarak her türlü tedbir alınacaktır.

Diğer taraftan; İşletmeci kuruluş, ağır kazalar dahil, ciddi kazalarla başa çıkmak için gerekli olan hazırlayıcı tedbirler ve kılavuzları kapsayan bir kaza yönetim programı oluşturacaktır. Kaza yönetimi düzenlemeleri işletme personeline ciddi kazalarla ilişkili uygun sistemleri ve teknik desteği sağlayacaktır.

Bu, acil durum hazırlığı düzenlemelerini genişletmek için acil durum planının bir parçası olarak yapılacaktır. Akkuyu NGS beklenen işletme olaylarının, tasarıma esas kazaların ve ciddi kazaların analizi yapılarak, elde edilen sonuçlar Ön Güvenlik Analizi Raporunda (PSAR) sunulacaktır. Santralin tasarımında aşağıda verilen derinliğine güvenlik konsepti uygulanmıştır.

- Reaktörün otomatik acil durum durdurması ve kritik altı durumda kalması;
- Reaktörden ve kullanılmış yakıt depolama havuzundan acil durum ısı atımı;
- Radyoaktif maddelerin oluşturulmuş sıralı bariyerler içerisine hapsedilmesi;

10- Akkuyu'da düşünülebilir en büyük kaza olarak yakıt erimesinin olabileceği senaryosu geliştirilmiştir. Söz konusu senaryonun analizi ÇED Raporu'nun V.2.12.4.2 bölümünde detaylı olarak verilmektedir. Düşünülebilir en büyük kaza (DEBK) durumunda radyasyon etkisinin değerlendirilmesiyle ilgili ön sonuçlara göre Akkuyu NGS PAZ'ı (İhtiyati Eylem Bölgesi (Precautionary Action Zone, PAZ) NGS endüstriyel alanıyla sınırlı olduğu öngörülmektedir ve NGS'de kaza durumunda personelin korunmasıyla ilgili saha içi acil durum planı kapsamındadır.

11- Söz konusu iddialar, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu ile T.C. Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının görev, yetki ve sorumluluk alanına girmektedir. Nitekim, anılan kurumlar Akkuyu NGS projesinin ÇED Raporunu incelemek ve değerlendirilmek üzere teşkil edilmiş olan komisyonda (İDK) görev almışlardır. Ayrıca, ÇED Raporunun V.2.12.5.3 ve V.2.12.5.4 bölümlerinde konuyla ilgili detaylı analiz ve değerlendirmeler yer almaktadır.

12- Belirtildiği üzere, ÇED Raporunun kamuoyundan saklanması gibi bir durum söz konusu değildir. Rapor içeriğine ve eklerine yönelik yürütülen revizyon ve terimlerin düzenlenmesi çalışmalarının tamamlanmasıyla birlikte, bahse konu rapor gerek elektronik ortamda gerekse Bakanlığımızdan/Mersin Valiliğinden doğrudan temin edilmek suretiyle halkın erişimine 30 Haziran 2014 itibariyle sunulmuştur.

